

เกณฑ์การประกวดแข่งขัน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน
ครั้งที่ ๖๓/๒๕๕๖
สถาบันภาษาไทย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
กิจกรรมการแข่งขัน	๑
การแข่งขันทักษะภาษาไทย	
๑. คณะกรรมการตัดสิน	๒
๒. เกณฑ์การตัดสิน	๒
๓. การเข้าแข่งขันระดับชาติ	๒
รายละเอียดการแข่งขันแต่ละประเภท	
๑. อ่านออกเสียงและจับใจความสำคัญ	๓
๒. อ่านเอาเรื่อง (อ่านในใจ)	๕
๓. เขียนเรียงความและคัดลายมือ	๖
๔. ท่องอาขยานทำนองเสนาะ	๗
๕. สุนทรพจน์	๗
๖. แต่งบทร้อยกรอง	๑๐

กิจกรรมการแข่งขัน

รายการกิจกรรมการประกวด /แข่งขัน	ระดับชั้น				ประเภท	หมายเหตุ
	ป. ๑-๓	ป. ๔-๖	ม. ๑-๓	ม. ๔-๖		
๑. อ่านออกเสียงและจับใจความสำคัญ	✓	✓			เดี่ยว	ประเภททีม
๒. อ่านเอาเรื่อง (อ่านในใจ)			✓	✓	เดี่ยว	เป็นนักเรียน
๓. เขียนเรียงความและคัดลายมือ	✓	✓	✓	✓	เดี่ยว	โรงเรียน
๔. ท่องอาขยานทำนองเสนาะ	✓	✓	✓	✓	เดี่ยว	เดียวกัน
๕. สุนทรพจน์			✓	✓	เดี่ยว	
๖. แต่งบทร้อยกรอง					ทีม ๒ คน	
๖.๑ กลอนสี่ (๔ บท)		✓				
๖.๒ กาพย์ยานี ๑๑ (๘ บท)			✓			
๖.๓ อินทรวชิรฉันทน์ (๘ บท)				✓		
รวม	๓	๔	๕	๕	๑๗	

หมายเหตุ ผู้เข้าแข่งขันภาษาไทยแต่ละประเภท จะต้องไม่เคยได้รับรางวัลที่มีคะแนนสูงสุด
ของเหรียญทองระดับชาติทุกประเภทในปีการศึกษา ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕

ผู้ประสานงานกิจกรรมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาค	สพป./สพม.	ผู้ประสานงาน	โทรศัพท์	mail
เหนือ	สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๒	นางสาวรินลดา ธนวังศรี	๐๘๖ ๒๐๔ ๑๘๔๘	Kurin_Thai@hotmail.com
	สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๑	นางนิลยา ทองศรี	๐๘๑ ๕๖๒ ๕๑๑๓	nilayatong@gmail.com
ตะวันออกเฉียงเหนือ	สพป.นครพนม เขต ๒	นางสาววราภรณ์ วงศ์ศิริ นายอดุลย์ ไพสมนท์	๐๘๖ ๒๓๔ ๐๒๐๓ ๐๘๔ ๗๔๒ ๒๖๕๖	Warawong088@gmail.com
	สพม.๒๒ (นครพนม)	นางปราณีต วัติศิริศักดิ์	๐๘๗ ๒๑๓ ๗๑๓๕	mawpraneet@gmail.com
กลาง	สพป.เพชรบุรี เขต ๑	นายชรินทร์ จันทร์วันเพ็ญ นางปริญนันท์ สุนทรวาทะ	๐๘๕ ๗๗๘ ๔๖๕๘ ๐๘๕ ๖๘๕ ๕๑๖๐	Charin877@gmail.com
ใต้	สพป.พัทลุง เขต ๑	นางชมขวัญ ขุนวิเศษ นางสาวจินดา กงแก้ว	๐๘๑ ๐๕๕ ๘๖๗๕ ๐๘๕ ๕๗๗ ๒๐๐๘	Khbood@gmail.com jindakk@gmail.com
	สพม.๑๒ (พัทลุง)	นายภคพล แสงอุบล	๐๘๕ ๗๓๒ ๕๖๔๘	
ส่วนกลาง	สถาบันภาษาไทย	นางสาวนิจสุดา อภินันทภรณ์	๐๘๑ ๕๘๑ ๑ ๔๘๓	houseobec@gmail.com
		นางสาวพัชรา ตระกูลศิริพันธ์ุ์	๐๘๕ ๔๘๕ ๕๓๓๕	
		นางชนาภรณ์ กอวัฒนา	๐๘๕ ๕๑๒ ๘๘๕๔	

การแข่งขันทักษะภาษาไทย

๑. คณะกรรมการตัดสิน

คุณสมบัติของคณะกรรมการ

- ๑) ผู้ทรงคุณวุฒิ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาไทย หรือ
- ๒) ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หรือ
- ๓) ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อควรคำนึง

- ๑) กรรมการที่เป็นครูต้องไม่ตัดสิน ในกรณีที่มีนักเรียนในสถานศึกษาของตนเข้าแข่งขัน และกรรมการที่เป็นศึกษานิเทศก์ต้องไม่ตัดสินในกรณีที่มีนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเขตของตนเข้าแข่งขัน
- ๒) กรรมการที่มาจากครูผู้สอนควรแต่งตั้งให้ตัดสินในระดับชั้นที่ทำการสอน
- ๓) กรรมการควรมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่างๆ หลายเขตในภาคเดียวกัน
- ๔) กรรมการควรให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแก่นักเรียนที่ชนะในลำดับที่ ๑ - ๓

๒. เกณฑ์การตัดสิน

ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐	ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	ได้รับรางวัลระดับเหรียญเงิน
ร้อยละ ๖๐ - ๖๙	ได้รับรางวัลระดับเหรียญทองแดง
- คะแนนต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ได้รับเกียรติบัตร เว้นแต่กรรมการมีความเห็นเป็นอย่างอื่น
- การตัดสินของคณะกรรมการทุกประเภทถือเป็นที่สุด**

๓. การเข้าแข่งขันระดับชาติ

- ๑) บุคคลหรือทีมที่ได้คะแนนลำดับที่ ๑ - ๓ จากการแข่งขันระดับภาค จะเป็นตัวแทนเข้าแข่งขันในระดับชาติ
- ๒) ในกรณีที่มีผู้ชนะลำดับสูงสุดได้คะแนนเท่ากันมากกว่า ๓ คน/ทีม ให้พิจารณาลำดับตามลำดับข้อของเกณฑ์การให้คะแนน เช่น บุคคลหรือทีมที่ได้คะแนนข้อที่ ๑ เท่ากัน ให้ใช้คะแนนข้อที่ ๒ หากได้คะแนนข้อที่ ๒ มากกว่าถือว่าเป็นผู้ชนะ แต่ถ้าข้อที่ ๒ เท่ากัน ให้ใช้คะแนนข้อถัดไป กรณีคะแนนเท่ากันทุกข้อ ให้ใช้วิธีจับฉลาก

รายละเอียดการแข่งขันแต่ละประเภท

๑. อ่านออกเสียงและจับใจความสำคัญ

๑.๑ คุณสมบัติผู้เข้าแข่งขัน

๑.๑.๑ ชั้น ป. ๑ - ๓

๑.๑.๒ ชั้น ป. ๔ - ๖

๑.๒ ประเภทและจำนวนผู้เข้าแข่งขัน

๑.๒.๑ แข่งขันแบบเดี่ยว

๑.๒.๒ จำนวนผู้เข้าแข่งขัน

๑) ชั้น ป. ๑ - ๓ จำนวน ๑ คน

๒) ชั้น ป. ๔ - ๖ จำนวน ๑ คน

๑.๓ ทักษะที่ใช้ในการแข่งขัน

๑.๓.๑ การอ่านออกเสียง

๑.๓.๒ ความเข้าใจการอ่าน

๑. วิธีดำเนินการและรายละเอียดหลักเกณฑ์การแข่งขัน

ผู้เข้าแข่งขันแต่ละคนในชั้นนั้น ต้องเข้าแข่งขันทั้งสองทักษะ โดยเริ่มจากอ่านออกเสียงจากข้อความที่กำหนดให้ และตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่าน

๑.๔.๑ การอ่านออกเสียง

เนื้อหาที่จะให้ผู้เข้าแข่งขันอ่าน คณะกรรมการเป็นผู้เตรียม โดยกรรมการเรียกนักเรียนอ่านทีละคน การอ่านออกเสียงทุกชั้น ดำเนินการดังนี้

๑) นักเรียนจับฉลากลำดับที่เข้ารับการแข่งขันทักษะการอ่านทีละคน

๒) เก็บตัวนักเรียนไว้แยกจากห้องแข่งขันทักษะการอ่าน และไม่ให้ได้ยินเสียงการอ่าน

๓) กรรมการเรียกนักเรียนเข้าอ่านทีละคนตามลำดับที่จับฉลากได้

๔) นักเรียนอ่านคนละไม่เกิน ๓ นาที ๑ ครั้งเท่านั้น

๑.๔.๒ การจับใจความสำคัญ

เนื้อหาที่จะให้ผู้เข้าแข่งขันพูดตอบคำถาม เป็นเรื่องเดียวกับที่นักเรียนใช้แข่งขันทักษะการอ่าน โดย

- เล่าเรื่องย่อได้

- บอกข้อคิด หรือประโยชน์จากเรื่องที่อ่าน

- บอกความหมายของคำศัพท์สำคัญจากเรื่องที่อ่าน อย่างน้อย ๕ คำ

๑.๕ **เกณฑ์การให้คะแนน** คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน แบ่งเป็น

๑.๕.๑ **การอ่านออกเสียง (อ่านผิด ๑ ครั้ง หัก ๒ คะแนน ไม่คิดคำซ้ำ)** คะแนนเต็ม ๕๐ คะแนน

๑) อักษรวิธี ความถูกต้องตามหลักเกณฑ์การออกเสียง	๑๕ คะแนน
๒) ออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ ชัดเจน	๑๐ คะแนน
๓) อ่านไม่เกินคำ อ่านไม่ขาดคำ และอ่านไม่ตู่คำ	๑๐ คะแนน
๔) การเว้นวรรคตอน จังหวะ และน้ำหนักรักคำ	๑๕ คะแนน

๑.๕.๒ **การจับใจความสำคัญ**

คะแนนเต็ม ๕๐ คะแนน

๑) เล่าเรื่องย่อได้	๒๐ คะแนน
๒) บอกข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเรื่องที่อ่าน	๒๐ คะแนน
๓) บอกความหมายของคำ/ประโยค ที่อ่าน	๑๐ คะแนน

กรรมการทุกท่านนำคะแนนจากการอ่านออกเสียงและการจับใจความสำคัญ หาค่าเฉลี่ย เป็นผลคะแนนตัดสินตามเกณฑ์ข้างต้น

๑.๖ **คณะกรรมการการแข่งขัน** ให้มีกรรมการชั้นปีละ ๓ - ๕ คน

๑.๗ **สถานที่จัดแข่งขัน**

ควรเป็นห้องที่มีโต๊ะ เก้าอี้ ที่สามารถดำเนินการแข่งขันได้ และมีห้องเก็บตัวสำหรับผู้ประกอบการแข่งขัน

๒. อ่านเอาเรื่อง (อ่านในใจ)

๒.๑ คุณสมบัติผู้เข้าแข่งขัน

๒.๑.๑ ชั้น ม. ๑ - ๓

๒.๑.๒ ชั้น ม. ๔ - ๖

๒.๒ ประเภทและจำนวนผู้เข้าแข่งขัน

๒.๒.๑ แข่งขันแบบเดี่ยว

๒.๒.๒ จำนวนผู้เข้าแข่งขัน

๑) ชั้น ม. ๑ - ๓ จำนวน ๑ คน

๒) ชั้น ม. ๔ - ๖ จำนวน ๑ คน

๒.๓ ทักษะที่ใช้ในการแข่งขัน

การอ่านถ้อยความ ๓ แบบ ได้แก่ แบบต่อเนื่อง แบบไม่ต่อเนื่อง และแบบผสม

๒.๔ วิธีดำเนินการและรายละเอียดหลักเกณฑ์การแข่งขัน

๒.๔.๑ คณะกรรมการเตรียมบทอ่านและคำถาม ใช้เวลาในการทำ ๑.๓๐ ชั่วโมง

๒.๔.๒ ลักษณะบทอ่านเป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง เนื้อหาหลากหลาย ทั้งเนื้อหาเชิงวิชาการ บันเทิงคดี และสารคดี

๒.๕ วิธีการตอบครอบคลุมกลยุทธ์การอ่าน ทั้ง ๓ ด้าน ตามแนว PISA คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

๑) กลยุทธ์การเข้าถึงและค้นคืนสาระ ๓๐ คะแนน

๒) กลยุทธ์การบูรณาการและตีความ ๓๕ คะแนน

๓) กลยุทธ์การสะท้อนและประเมิน ๓๕ คะแนน

๒.๖ รูปแบบของการตอบ มี ๔ รูปแบบ ได้แก่

๒.๖.๑ แบบเลือกตอบจากหลายตัวเลือก

๒.๖.๒ แบบเลือกตอบเชิงซ้อน

๒.๖.๓ แบบเขียนคำตอบแบบสั้น หรือแบบปิด

๒.๖.๔ แบบเขียนคำตอบแบบอิสระ หรือแบบเปิด

๒.๗ ลักษณะของถ้อยความ

ถ้อยความที่กำหนดให้อ่านมีมากกว่า ๑ ถ้อยความ แต่ละถ้อยความมีลักษณะดังนี้

๒.๗.๑ รูปแบบของถ้อยความ อาจจะมีรูปแบบเดียวหรือหลายรูปแบบ

๒.๗.๒ วิธีการตอบจะใช้กลยุทธ์มากกว่า ๑ กลยุทธ์

๒.๗.๓ รูปแบบการตอบ สามารถใช้รูปแบบการตอบได้มากกว่า ๑ รูปแบบ

๒.๘ คณะกรรมการการแข่งขัน ให้มีกรรมการชั้นปีละ ๓ - ๕ คน

๒.๙ สถานที่จัดแข่งขัน

ควรเป็นห้องที่มีโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับผู้เข้าแข่งขันนั่งตามเลขที่

๓. เขียนเรียงความและคัดลายมือ

๓.๑ คุณสมบัติผู้เข้าแข่งขัน

๓.๑.๑ ชั้น ป. ๑ - ๓

๓.๑.๒ ชั้น ป. ๔ - ๖

๓.๑.๓ ชั้น ม. ๑ - ๓

๓.๑.๔ ชั้น ม. ๔ - ๖

๓.๒ ประเภทและจำนวนผู้เข้าแข่งขัน

๓.๒.๑ แข่งขันแบบเดี่ยว

๓.๒.๒ จำนวนผู้เข้าแข่งขัน

๑) ชั้น ป. ๑ - ๓ จำนวน ๑ คน

๒) ชั้น ป. ๔ - ๖ จำนวน ๑ คน

๓) ชั้น ม. ๑ - ๓ จำนวน ๑ คน

๔) ชั้น ม. ๔ - ๖ จำนวน ๑ คน

๓.๓ วิธีดำเนินการและรายละเอียดหลักเกณฑ์การแข่งขัน

กรรมการเตรียมขอบเขตเนื้อหาให้นักเรียนเขียน ๑ ประเด็น จาก ๓ ประเด็น ดังนี้

๓.๓.๑ ให้ตัวแทนนักเรียนจับฉลากเพียง ๑ ประเด็นจากที่กำหนดให้

๓.๓.๒ ชี้แจงให้นักเรียนเขียนเรียงความ ตามประเด็นที่ตัวแทนนักเรียนจับฉลากได้

และตั้งชื่อเรื่องเอง ใช้เวลาในการเขียนเรียงความและคัดลายมือ ๑.๓๐ ชั่วโมง

๓.๓.๓ เขียนเรียงความตามข้อ ๓.๓.๒

ชั้น ป. ๑ - ๓ ความยาวไม่น้อยกว่า ๑๐ แต่ไม่เกิน ๑๕ บรรทัด คัดลายมือเต็มบรรทัด ด้วยดินสอ โดยใช้ตัวอักษรอ่านง่าย ถูกต้องตามลักษณะวิธีเขียนอักษรไทย

ชั้น ป. ๔ - ๖ ความยาวไม่น้อยกว่า ๑๕ แต่ไม่เกิน ๒๐ บรรทัด คัดลายมือครึ่งบรรทัด ด้วยปากกา โดยใช้ตัวอักษรอ่านง่าย ถูกต้องตามลักษณะวิธีเขียนอักษรไทย

ชั้น ม. ๑ - ๓ ความยาวไม่น้อยกว่า ๒๕ แต่ไม่เกิน ๓๐ บรรทัด คัดลายมือครึ่งบรรทัด ด้วยปากกา โดยใช้ตัวอักษรอ่านง่าย ถูกต้องตามลักษณะวิธีเขียนอักษรไทย

ชั้น ม. ๔ - ๖ ความยาวไม่น้อยกว่า ๓๐ แต่ไม่เกิน ๓๕ บรรทัด คัดลายมือครึ่งบรรทัด ด้วยปากกา โดยใช้ตัวอักษรอ่านง่าย ถูกต้องตามลักษณะวิธีเขียนอักษรไทย

เมื่อหมดเวลา ถือว่าเสร็จสิ้นการแข่งขัน

๓.๔ เกณฑ์การให้คะแนน คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน แบ่งเป็น

๓.๔.๑ การเขียนเรียงความ	คะแนนเต็ม ๗๕ คะแนน
๑) การตั้งชื่อเรื่อง สอดคล้องกับเรื่องที่เขียน	๑๐ คะแนน
๒) เนื้อเรื่อง	๔๐ คะแนน
- ลำดับข้อความและความคิดต่อเนื่อง	
สอดคล้องกันตลอดเรื่อง	๑๕ คะแนน
- แสดงเหตุและผลอย่างสมเหตุสมผล	๑๕ คะแนน
- ยกตัวอย่าง อ้างอิงประกอบ มีสำนวนโวหาร	
สุภาพดี คำคม ตัวเลข สถิติ	
บุคคล ฯลฯ ได้อย่างเหมาะสม	๑๐ คะแนน
๓) รูปแบบ ประกอบด้วย ส่วนนำ เนื้อเรื่อง และสรุป	๕ คะแนน
๔) เขียนถูกต้องตามอักขรวิธี	๑๕ คะแนน
(การสะกดคำ เว้นวรรคตอน เครื่องหมายวรรคตอน)	
๕) ความยาวของเรื่องตามกำหนด	๕ คะแนน
๓.๔.๒ การคัดลายมือ	คะแนนเต็ม ๒๕ คะแนน
๑) ใช้ตัวอักษรอ่านง่าย ถูกต้องตามลักษณะ	
วิธีเขียนอักษรไทยและเป็นระเบียบ	๑๕ คะแนน
๒) สะอาดเรียบร้อย	๑๐ คะแนน

๓.๕ คณะกรรมการการแข่งขัน ให้มีกรรมการชั้นปีละ ๓ – ๕ คน

๓.๖ สถานที่จัดแข่งขัน

ควรใช้ห้องเรียนที่มีโต๊ะ เก้าอี้ ที่สามารถดำเนินการแข่งขันได้พร้อมกัน

๔. ท้องอาขยานทำนองเสนาะ

๔.๑ คุณสมบัติผู้เข้าแข่งขัน

๔.๑.๑ ชั้น ป. ๑ - ๓

๔.๑.๒ ชั้น ป. ๔ - ๖

๔.๑.๓ ชั้น ม. ๑ - ๓

๔.๑.๔ ชั้น ม. ๔ - ๖

๔.๒ ประเภทและจำนวนผู้เข้าแข่งขัน

๔.๒.๑ แข่งขันแบบเดี่ยว

๔.๒.๒ จำนวนผู้เข้าแข่งขัน

๑) ชั้น ป. ๑ - ๓ จำนวน ๑ คน

๒) ชั้น ป. ๔ - ๖ จำนวน ๑ คน

๓) ชั้น ม. ๑ - ๓ จำนวน ๑ คน

๔) ชั้น ม. ๔ - ๖ จำนวน ๑ คน

๔.๓ วิธีดำเนินการและรายละเอียดหลักเกณฑ์การแข่งขัน

๔.๓.๑ เนื้อหาบทอาขยานที่นำมาใช้แข่งขันท้องอาขยานทำนองเสนาะ ประกอบด้วยบทอาขยาน บทหลักและบทอาขยานบทเลือกของแต่ละชั้นปี จากหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย บทอาขยานภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และให้ผู้เข้าแข่งขันท้องอาขยานทำนองเสนาะ โดยไม่ดูบท

๔.๓.๒ คณะกรรมการเตรียมบทอาขยานบทหลักและบทอาขยานบทเลือกของแต่ละชั้นปี จำแนก เป็นบทอาขยานบทหลัก ๕ บท และบทอาขยานบทเลือก ๕ บท และนำมาจับสลากก่อนการแข่งขันโดย ให้ตัวแทนกรรมการจับสลากบทอาขยานบทหลักและบทเลือกของแต่ละชั้นปีขึ้นมาอย่างละ ๑ บท รวมเป็น ชั้นปีละ ๖ บท ต่อจากนั้นให้ผู้เข้าแข่งขันแต่ละชั้นปีจับสลากเลือกบทอาขยานเพียง ๑ บท จากจำนวน ๖ บท นำมาใช้แข่งขัน โดยนักเรียนผู้เข้าแข่งขันไม่ต้องแนะนำตัวเองต่อคณะกรรมการ

๔.๓.๓ เวลาในการท่องบทอาขยานทำนองเสนาะขึ้นอยู่กับเนื้อหาบทอาขยาน

๔.๔. เกณฑ์การให้คะแนน คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน แบ่งเป็น

๑) ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรอง	คะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน
๒) ถูกต้องตามอักขรวิธี เช่น การอ่านคำ, การออกเสียงคำควบกล้ำ ร, ล ฯลฯ (ออกเสียงผิด ๑ ครั้ง หัก ๒ คะแนน)	คะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน
๓) น้ำเสียง เช่น ความไพเราะ ความหนักเบาและความชัดเจน ฯลฯ	คะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน
๔) ให้อารมณ์ความรู้สึกที่สอดคล้องกับเนื้อหาของบทอาขยาน	คะแนนเต็ม ๕ คะแนน
๕) มีบุคลิกภาพ ความสง่างาม และความมั่นใจ	คะแนนเต็ม ๕ คะแนน

๔.๕ คณะกรรมการการแข่งขัน ให้มีกรรมการชั้นปีละ ๓ – ๕ คน

๔.๖ สถานที่จัดแข่งขัน

จัดเวทีการแข่งขันให้นักเรียนชั้นท่องอาขยานทำนองเสนาะต่อหน้าคณะกรรมการ และมีที่นั่งสำหรับผู้เข้าชมการแข่งขัน รวมทั้งมีห้องเก็บตัวสำหรับนักเรียนที่รอเวลาการแข่งขันซึ่งอยู่ไกลจากเวทีพอสมควร เพื่อไม่ให้ได้ยินเสียงผู้เข้าแข่งขันที่กำลังดำเนินการแข่งขัน

๕. กล่าวสุนทรพจน์

๕.๑ คุณสมบัติผู้เข้าแข่งขัน

๕.๑.๑ ชั้น ม. ๑ - ๓

๕.๑.๒ ชั้น ม. ๔ - ๖

๕.๒ ประเภทและจำนวนผู้เข้าแข่งขัน

๕.๒.๑ แข่งขันแบบเดี่ยว

๕.๒.๒ จำนวนผู้เข้าแข่งขัน

๑) ชั้น ม. ๑ - ๓ จำนวน ๑ คน

๒) ชั้น ม. ๔ - ๖ จำนวน ๑ คน

๕.๓ วิธีดำเนินการและรายละเอียดหลักเกณฑ์การแข่งขัน

๕.๓.๑ รอบเตรียมเนื้อหา

(๑) กรรมการเตรียมประเด็น โดยกำหนดเป็นชื่อเรื่องการกล่าวสุนทรพจน์ ประกาศให้โรงเรียนในแต่ละภาคทราบล่วงหน้าอย่างน้อย ๗ วัน ก่อนการแข่งขัน

(๒) ในวันแข่งขันให้นักเรียนที่เข้าแข่งขันจับฉลากเพื่อจัดอันดับการกล่าวสุนทรพจน์ โดยสำเนาบทพูด จำนวน ๓ - ๕ ชุด ให้แก่คณะกรรมการในวันแข่งขันด้วย

(๓) กรรมการให้ผู้เข้าแข่งขันกล่าวสุนทรพจน์ตามลำดับ โดยไม่มีการแนะนำตัว สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้แข่งขันให้อยู่ในห้องเก็บตัว

(๔) ระยะเวลาในการกล่าวสุนทรพจน์ ไม่เกิน ๕ นาที (บวก/ลบ ๓๐ วินาที)

๕.๓.๒ รอบลับพลัน

(๑) กรรมการเตรียมประเด็น โดยกำหนดเป็นชื่อเรื่องการกล่าวสุนทรพจน์ ให้นักเรียนลำดับที่ ๑ ของรอบแรก เตรียมตัวก่อนขึ้นพูด ๕ นาที

(๒) ระหว่างที่นักเรียนลำดับที่ ๑ กำลังกล่าวบนเวที นักเรียนลำดับที่ ๒ แยกเก็บตัวอีกห้องหนึ่งเพื่อเตรียมเนื้อหา ส่วนนักเรียนลำดับต่อไป แยกเก็บตัวในห้องเก็บตัวอีกห้องหนึ่ง

(๓) เมื่อนักเรียนลำดับที่ ๑ กล่าวจบ ให้นักเรียนลำดับที่ ๒ ขึ้นเวที ส่วนลำดับที่ ๓ แยกเก็บตัวเพื่อเตรียมเนื้อหา นักเรียนลำดับต่อไปดำเนินการแบบเดียวกันจนครบทุกคน

(๔) ระยะเวลาในการกล่าวสุนทรพจน์ ไม่เกิน ๓ นาที (บวก/ลบ ๓๐ วินาที)

๕.๔. เกณฑ์การให้คะแนน คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน แบ่งเป็น

๕.๔.๑ เนื้อหา

คะแนนเต็ม ๔๐ คะแนน

๑) ลำดับเนื้อหา ความต่อเนื่อง ๒๐ คะแนน

๒) ความถูกต้องของข้อมูล ความสอดคล้องกับหัวข้อ ๑๐ คะแนน

๓) คุณค่าของเนื้อหา (ประโยชน์ของเนื้อหาที่จะนำไปใช้) ๑๐ คะแนน

- ๕.๔.๒ การนำเสนอ คะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน
- ๑) อักษรวิธี ๑๐ คะแนน
 - ๒) น้ำเสียง (การพูดแบบเป็นธรรมชาติ) ๑๐ คะแนน
 - ๓) บุคลิกภาพ ๑๐ คะแนน
- ๕.๔.๓ การใช้ภาษา คะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน
- ๑) ระดับภาษาเหมาะสมกับเนื้อหา ๑๐ คะแนน
 - ๒) ความถูกต้อง (การเลือกใช้คำ การผูกประโยค ไวยากรณ์) ๑๐ คะแนน
 - ๓) สำนวนโวหาร ๑๐ คะแนน
- ๕.๕ คณะกรรมการการแข่งขัน ให้มีกรรมการชั้นปีละ ๓ – ๕ คน
- ๕.๖ สถานที่จัดแข่งขัน
- ๕.๖.๑ จัดเวทีให้นักเรียนขึ้นกล่าวสุนทรพจน์ต่อหน้าคณะกรรมการ และมีที่นั่งสำหรับผู้ชม
 - ๕.๖.๒ ห้องเก็บตัวผู้ที่รอการแข่งขัน ๒ ห้อง

๖. แต่งบทร้อยกรอง

๖.๑ คุณสมบัติผู้เข้าแข่งขัน

๖.๑.๑ ชั้น ป. ๔ - ๖

๖.๑.๒ ชั้น ม. ๑ - ๓

๖.๑.๓ ชั้น ม. ๔ - ๖

๖.๒. ประเภทและจำนวนผู้เข้าแข่งขัน

๖.๒.๑ แข่งขันประเภททีม ทีมละ ๒ คน

๖.๒.๒ จำนวนผู้เข้าแข่งขัน

๑) ชั้น ป. ๔ - ๖ จำนวน ๑ ทีม

๒) ชั้น ม. ๑ - ๓ จำนวน ๑ ทีม

๓) ชั้น ม. ๔ - ๖ จำนวน ๑ ทีม

๖.๓ วิธีดำเนินการและรายละเอียดหลักเกณฑ์การแข่งขัน

๖.๓.๑ กรรมการกำหนดหัวข้อที่จะใช้ในการแข่งขัน จำนวน ๓ หัวข้อ

๖.๓.๒ ให้นักเรียนเลือกผู้แทน ๑ คน จับฉลากหัวข้อ แล้วนำหัวข้อที่จับฉลากได้ไปแต่งบทร้อยกรอง

๑) ชั้น ป. ๔ - ๖ แต่งกลอนสี่ จำนวน ๔ บท

๒) ชั้น ม. ๑ - ๓ แต่งกาพย์ยานี ๑๑ จำนวน ๘ บท

๓) ชั้น ม. ๔ - ๖ แต่งอินทรวชิรฉันท จำนวน ๘ บท

๖.๓.๔. ใช้เวลาในการแต่งคำประพันธ์ ๑ ชั่วโมง

๖.๔ เกณฑ์การให้คะแนน คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน แบ่งเป็น

๖.๔.๑ บทร้อยกรองที่ผิดฉันทลักษณ์ ต่อไปนี้ กรรมการจะไม่นำไปตรวจให้คะแนน

๑) ไม่มีสัมผัสระหว่างวรรค

๒) ไม่มีสัมผัสระหว่างบท

๓) ใช้สระเสียงสั้น สัมผัสกับสระเสียงยาวเป็นสัมผัสบังคับ (เช่น ใช้ “ใจ” สัมผัส กับ “กาย”)

๔) กรณีแต่งฉันท วาจคำ ครุ ลหุ ไม่ถูกต้องตำแหน่ง

๕) เขียนไม่ครบตามที่กำหนด

๖.๔.๒ บทร้อยกรองที่ไม่ผิดฉันทลักษณ์ กรรมการจะนำไปตรวจให้คะแนนโดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

๑) ฉันทลักษณ์และอักขรวิธี

คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน

- เขียนตัวสะกดการันต์ผิด หักค่าละ ๑ คะแนน

- มีสัมผัสซ้ำ หักคะแนนตำแหน่งละ ๒ คะแนน

- มีสัมผัสเลื่อน หักคะแนนตำแหน่งละ ๒ คะแนน

๒) ความคิดและเนื้อหา

คะแนนเต็ม ๔๐ คะแนน

- ตรงประเด็น หมายความว่า นักเรียนจะต้องใช้หัวข้อที่กำหนดให้เป็นแกนเรื่อง
- เสนอแนวคิดสร้างสรรค์ หมายความว่า เนื้อหาที่นักเรียนเสนอนั้นให้แนวคิดที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน เช่น แง่คิดในการดำรงชีวิต การเข้าใจสังคม การปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม
- เสนอแนวคิดแปลกใหม่ หมายถึง แนวความคิดที่เสนอในเนื้อหาไม่ค่อนมีใครกล่าวถึง เป็นแนวความคิดที่มีเหตุผลและอยู่ในขอบเขตของหัวข้อ

๓) กวีโวหาร

คะแนนเต็ม ๔๐ คะแนน

- เลือกใช้คำเหมาะแก่เนื้อหาและบริบท
 - เล่นสัมผัสอักษร เล่นคำ ไพเราะ สละสลวยและราบรื่น ช่วยให้คำประพันธ์ไพเราะยิ่งขึ้น
 - ใช้โวหารต่างๆ ส่งเสริมเนื้อหาให้มีความหมายลึกซึ้งกินใจ เช่น กล่าวเปรียบเทียบ
- ใช้บุคลาธิษฐาน เป็นต้น

๖.๕ คณะกรรมการการแข่งขัน ให้มีกรรมการชั้นปีละ ๓ – ๕ คน

๖.๖ สถานที่จัดแข่งขัน

ควรเป็นห้องที่มีโต๊ะ เก้าอี้ ที่สามารถดำเนินการแข่งขันได้